

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/075.00.01/Б/ОК18- 2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
національної безпеки, права та
міжнародних відносин

27 серпня 2025 р., протокол № 8
Голова Вченої ради

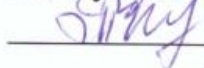
Лариса СЕРГІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Інфраструктура товарного ринку»

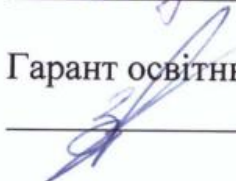
для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 075 «Маркетинг»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра менеджменту, бізнесу та маркетингових технологій

Схвалено на засіданні кафедри
міжнародних відносин і політичного
менеджменту
25 серпня 2025 р., протокол № 7

Завідувач кафедри:

 Ірина ГРАБЧУК

Гарант освітньо-професійної програми

 Тетяна ЗАВАЛІЙ

Розробник: Олександр ЮРКІВСЬКИЙ, кандидат економічних наук,
доцент кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту

Житомир
2025 – 2026 н. р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/075.00.01/Б/ОК18- 2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 2

Робоча програма навчальної дисципліни «Інфраструктура товарного ринку» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 075 «Маркетинг» освітньо-професійна програма «Маркетинг» затверджена Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин від 27 серпня 2024 р., протокол № 8.

Робоча програма навчальної дисципліни «Інфраструктура товарного ринку» (зі змінами та доповненнями) для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 075 «Маркетинг» освітньо-професійної програми 075 «Маркетинг» затверджена Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин від 27 серпня 2025 р., протокол № 8.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/075.00.01/Б/ОК18- 2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	обов’язкова
Модулів – 1	Спеціальність 075 «Маркетинг»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		2-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр
		1-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 2,6	Освітній ступінь «бакалавр»	16 год.
		Практичні
		32 год.
		Самостійна робота
		42 год.
		Вид контролю: залік

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить для денної форми здобуття вищої освіти – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/075.00.01/Б/ОК18- 2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Інфраструктура товарного ринку» полягає у вивченні та закріпленні у студентів базових основ функціонування ринків та відповідної інфраструктури, що забезпечує виконання базових ринкових функцій як на національному так і міжнародному рівні.

Завданнями вивчення дисципліни «Інфраструктура товарного ринку» є:

- формування понятійно-категоріального апарату у здобувачів вищої освіти щодо структури, функцій та елементів інфраструктури товарного ринку;
- встановлення взаємозв'язків в економічній системі в розрізі певних ринків;
- ознайомлення з особливостями ціноутворення на різних ринках;
- вивчення інфраструктури на провідних ринках світу;
- вивчення особливостей функціонування певних ринкових інституцій.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних компетентностей, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 075 «Маркетинг» та освітньо-професійною програмою «Маркетинг»:

ІК. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

СК3. Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі;

СК11. Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 075 «Маркетинг»:

ПР2. Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності;

ПР5. Виявляти й аналізувати ключові характеристики маркетингових систем різного рівня, а також особливості поведінки їх суб'єктів.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/075.00.01/Б/ОК18- 2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 5

- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;

- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;

- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/075.00.01/Б/ОК18- 2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 6

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовний модуль 1 Теоретичні основи інфраструктури товарних ринків

Тема 1. Ринок та його функції. Товарні ринки (ІК, ЗК6, СКЗ, СК11, ПР2, ПР5).

Поняття ринку, функції ринку в сучасній економіці. Виділення товарних ринків та їх значення в економіці. Проблеми ціноутворення та поведінки ринкових суб'єктів.

Тема 2. Види ринків та їх особливості (ІК, ЗК6, СКЗ, СК11, ПР2, ПР5)

Види ринків та особливості їх функціонування. Олігопольні товарні ринки та ринки з монополістичною конкуренцією, ціноутворення на ринках. Мікроекономіка.

Тема 3. Суб'єкти ринкової та товарної інфраструктури (ІК, ЗК6, СКЗ, СК11, ПР2, ПР5)

Поява та розвиток інфраструктури. Розвиток товарних ринків. Біржі та ярмарки: їх функції та значення. Характеристика суб'єктів на товарних ринках. Сучасна інфраструктура товарних ринків. Глобалізація та інформатизація.

Тема 4. Регулювання товарного ринку. Оцінка інфраструктури (ІК, ЗК6, СКЗ, СК11, ПР2, ПР5)

Фактори впливу на товарні ринки. Регулювання товарного ринку профільними асоціаціями та організаціями. Держава та її роль в регулюванні товарних ринків.

Тема 5. Інфраструктура продажу та маркетингу на товарному ринку (ІК, ЗК6, СКЗ, СК11, ПР2, ПР5)

Продажі та маркетинг – основні суб'єкти здійснення. Аутсорсінг в продажу. Продаж В2В, В2С, В2G та їх інфраструктурна підтримка. Ціноутворення та його особливості.

Змістовний модуль 2. Характеристика інфраструктури окремих товарних ринків

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/075.00.01/Б/ОК18- 2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 7

Тема 6. Інфраструктура постачання та перевезення на товарному ринку (ІК, ЗК6, СКЗ, СК11, ПР2, ПР5)

Особливості постачання в сучасних умовах. Логістичні оператори та їх значення. Види перевезень та суб'єкти ринку перевезень.

Тема 7. Інфраструктура сировинних ринків (ІК, ЗК6, СКЗ, СК11, ПР2, ПР5)

Характеристика сировинних ринків та суб'єктів інфраструктури в Україні та світі. Ціноутворення на ринках.

Тема 8. Інфраструктури ринків FMCG (ІК, ЗК6, СКЗ, СК11, ПР2, ПР5)

Характеристика ринків FMCG та суб'єктів інфраструктури в Україні та світі. Ціноутворення на ринках.

Тема 9. Інфраструктура аграрних ринків (ІК, ЗК6, СКЗ, СК11, ПР2, ПР5)

Характеристика аграрних ринків, суб'єкти інфраструктури товарних ринків в Україні та світі. Ціноутворення на ринках.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/075.00.01/Б/ОК18- 2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 8

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інфраструктури товарних ринків				
Тема 1. Ринок та його функції. Товарні ринки	9	2	2	5
Тема 2. Види ринків та їх особливості	9	2	3	4
Тема 3. Суб'єкти ринкової та товарної інфраструктури	9	2	3	4
Тема 4. Регулювання товарного ринку. Оцінка інфраструктури	10	2	4	4
Тема 5. Інфраструктура продажу та маркетингу на товарному ринку	10	2	4	4
Разом за змістовим модулем 1	47	10	16	21
Змістовий модуль 2. Характеристика інфраструктури окремих товарних ринків				
Тема 6. Інфраструктура постачання та перевезення на товарному ринку	11	2	4	5
Тема 7. Інфраструктура сировинних ринків	11	2	4	5
Тема 8. Інфраструктури ринків FMCG	11	1	4	6
Тема 9. Інфраструктура аграрних ринків	10	1	4	5
Разом за змістовим модулем 2	43	6	16	21
ВСЬОГО	90	16	32	42

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/075.00.01/Б/ОК18- 2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 9

5. Теми практичних (лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
МОДУЛЬ 1		
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інфраструктури товарних ринків		
1	Тема 1. Ринок та його функції. Товарні ринки	2
2	Тема 2. Види ринків та їх особливості	3
3	Тема 3. Суб'єкти ринкової та товарної інфраструктури	3
4	Тема 4. Регулювання товарного ринку. Оцінка інфраструктури	4
5	Тема 5. Інфраструктура продажу та маркетингу на товарному ринку	4
Змістовий модуль 2. Характеристика інфраструктури окремих товарних ринків		
6	Тема 6. Інфраструктура постачання та перевезення на товарному ринку	4
7	Тема 7. Інфраструктура сировинних ринків	4
8	Тема 8. Інфраструктури ринків FMCG	4
9	Тема 9. Інфраструктура аграрних ринків	4
РАЗОМ		32

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/075.00.01/Б/ОК18- 2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 10

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
МОДУЛЬ 1		
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інфраструктури товарних ринків		
1	Тема 1. Ринок та його функції. Товарні ринки	5
2	Тема 2. Види ринків та їх особливості	4
3	Тема 3. Суб'єкти ринкової та товарної інфраструктури	4
4	Тема 4. Регулювання товарного ринку. Оцінка інфраструктури	4
5	Тема 5. Інфраструктура продажу та маркетингу на товарному ринку	4
Змістовий модуль 2. Характеристика інфраструктури окремих товарних ринків		
6	Тема 6. Інфраструктура постачання та перевезення на товарному ринку	5
7	Тема 7. Інфраструктура сировинних ринків	5
8	Тема 8. Інфраструктури ринків FMCG	6
9	Тема 9. Інфраструктура аграрних ринків	5
РАЗОМ		42

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/075.00.01/Б/ОК18- 2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 11

7. Індивідуальні та групові завдання

Під час освітнього процесу та вивчення дисципліни здобувач вищої освіти може обирати есе як форму індивідуальної роботи з тематики курсу та з узгодженням з лектором.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
ПР2. Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод
ПР5. Виявляти й аналізувати ключові характеристики маркетингових систем різного рівня, а також особливості поведінки їх суб'єктів	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
ПР2. Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності	Усне опитування, тестові міні-контрольні роботи, робота в групі, взаємоконтроль, рецензування відповідей інших здобувачів вищої освіти, підсумковий контроль
ПР5. Виявляти й аналізувати ключові характеристики маркетингових систем різного рівня, а також особливості поведінки їх суб'єктів	Усне опитування, тестові міні-контрольні роботи, робота в групі, взаємоконтроль, рецензування відповідей інших здобувачів вищої освіти, підсумковий контроль

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/075.00.01/Б/ОК18- 2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 12

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Процедура складання заліку визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
	денна форма
Виконання завдань поточного контролю	100
Підсумкова семестрова оцінка	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
	денна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	80
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	20
Разом за виконання завдань поточного контролю	100

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/075.00.01/Б/ОК18- 2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 13

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти ¹	Кількість балів за семестр
	денна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	20
Участь у дискусії	10
Виконання тестових завдань	30
Виконання та захист практичних завдань, вправ, кейсів	20
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	80

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{\text{НЗ}} = \sum(P_i \times BK_i) \times K_{\text{НЗ}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{НЗ}}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

BK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

$K_{\text{НЗ}}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Якщо здобувач вищої освіти виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і набрав 60 балів або більше та бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі заліку. За складання заліку здобувач вищої

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/075.00.01/Б/ОК18- 2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 14

освіти може набрати 100 балів. Семестрова оцінка з навчальної дисципліни формується за результатами підсумкового контролю.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі заліку, якщо виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і за поточний контроль у сумі набрав 50 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 35–49 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 34 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Рекомендовані курси розміщені на платформі Дія.Освіта, Prometheus тощо.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/075.00.01/Б/ОК18- 2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 15

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Зараховано	90-100
B	Зараховано	82-89
C		74-81
D	Зараховано	64-73
E		60-63
FX	Не зараховано	35-59
F	Не зараховано	0-34

11. Глосарій

Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
аналіз постачальників	analysis of suppliers, vendors analysis
аналіз розмірів попиту	demand analysis
аналіз системний	system analysis
аналіз споживача	consumer analysis
аналіз структури галузі	branch structure analysis
амортизація	amortization
аналіз витрат	expenses analysis
політика меркантилізму	policies of mercantilist
протекціонізм	protectionist
принцип державного невтручання	laissez-faire
класична політична економія	classical theory
теорія Маркса	marxian theory
попит	demand
попит бажаний	desirable demand
попит відсутній	zero demand
попит вторинний	after-market demand
попит еластичний	elastic demand
попит залежний	dependent demand
попит кінцевий	final demand
попит мінливий	irregular demand
попит надмірний	excessive demand, keen demand
попит негативний	negative demand
попит нееластичний	inelastic demand
попит незалежний	independent demand
попит нераціональний	irrational demand
попит нерегульований	unadjusted demand
попит нерегулярний	irregular demand
попит очікуваний	forecast demand, prognosticated demand

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/075.00.01/Б/ОК18- 2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 16

Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
ціна дискримінаційна	discriminatory price
ціна довідкова	posted (advertized) price
ціна договірна	negotiated price, contract price
ціна еластична	flexible price
ціна картельна	cartel price
ціна КАФ	cost and freight price, price C&F
ціна комерційна	commercial prices
ціна контрактна	contract price
ціна контрактна тверда	firm (fixed) contract price
ціна контракту	contract price
ціна курсова	exchange price
ціна лімітна	limit prices
ціна ліцензії	license value
ціна монопольна	monopoly price
ціна номінальна	nominal cost, nominal (face) value
ціна ноу-гау	know-how value
ціна прейскурантна	catalogue price, list price
ціна престижна	class (prestigious) price
ціна проникнення на ринок	early-bid price
ціна роздрібна	retail (consumer) price
ціна роздрібна тимчасова	temporary retail prices
ціна рухома	sliding price
ціна світова	world prices
ціна СІФ	cost, insurance, freight (CIF) price
ціна споживача	consumer cost
ціна споживча	consumer cost
ціна трансферна	transfer price
ціна фактурна, вартість фактурна	invoiced price, invoiced cost

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/075.00.01/Б/ОК18- 2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 17

12. Рекомендована література

Основна література

1. Інфраструктура товарного ринку, товарознавство: методичні рекомендації до практичних завдань та самостійної роботи студентів / уклад. Т.Є. Сігаєва. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 43 с. URL: <https://bit.ly/48ZrgqS>
2. Основи підприємницької діяльності: підручник / за ред. д.е.н., проф. В.М. Марченко. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. Вид-во «Політехніка», 2022. 515 с. URL: <https://bit.ly/3MRdJdz>
3. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред. О. В. Димченко; [О. В. Димченко, О. Д. Панова, В. В. Коненко та ін.]; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2022. 432 с. URL: <https://bit.ly/4ahjAmc>
4. Райко Д.В. Моделювання поведінки споживачів щодо прийняття рішення з формування маркетингової товарної політики, виробництва та просування товарів підприємства: підручник. Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Суми: Триторія, 2023. 180 с. URL: <https://bit.ly/48J1BEb>
5. Талер Р. Поведінкова економіка. Чому люди діють ірраціонально і як отримати з цього вигоду/ пер. з англ. С. Крикуненко. 3-тє вид. К.: Наш ФорМат, 2022. 464 с. URL: <https://cutt.ly/3rZQS42d>

Допоміжна література

1. Антонюк К.І. Забезпечення безпеки споживання в Україні в процесі євроінтеграції: теоретико-методологічні основи та прикладні аспекти: монографія. Запоріжжя: ФОП Мокшанов В.В., 2020. 452 с. URL: <https://bit.ly/3MJipSK>
2. Белявцев М.І., Шестопалова Л.В. Інфраструктура товарного ринку: навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 416 с.
3. Інфраструктура товарного ринку: теоретичні засади: підручник / За ред. проф. О.О. Шубіна. К.: Знання, 2009. 379 с.
4. Пилявець В.М. Інфраструктура товарного ринку: навчальний посібник. 2-ге вид., допов. і перероб. К.: Видавництво «Каравела», 2024. 220 с.
5. Прокопенко О.В., Школа В.Ю., Дегтяренко О.О., Махнуша С.М. Інфраструктура товарного ринку: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 296 с.
6. Ратошнюк Т., Ратошнюк В., Ратошнюк В., Соколова А., Юрківський О., Гладких О. Ринок хмелю Океанії: стан, проблеми та перспективи. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences. 2025. № 340(2). С. 691-701.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/075.00.01/Б/ОК18- 2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 18

7. Юрківський О.Й. Соціальне підприємництво в період формування та трансформації національної моделі «Ното есопомікус». Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2022. № 1(51). С. 29-35.

8. Юрківський О.Й., Юрківський Й.М., Юрківська Л.Й., Мороз Ю.Ю., Ратошнюк Т.М. Ринок хмелю Китаю: проблеми розвитку. Економіка, управління та адміністрування. 2024. № 1(107). С. 85-94.

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Serpstat. URL: <https://serpstat.com/uk/>
2. SimilarWeb. URL: <https://www.similarweb.com/>
3. Державна науково-технічна бібліотека України. URL: <http://www.gntb.gov.ua/ua/>
4. Держстат. URL: <https://stat.gov.ua/>
5. Дія. Бізнес. URL: business.diia.gov.ua
6. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України. URL: <https://mindev.gov.ua/>
7. Науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку». Електронне фахове видання. URL: www.market-infr.od.ua
8. Освітній портал Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <http://learn.ztu.edu.ua/>
9. Професійний стандарт «Фахівець з методів розширення ринку збуту (маркетолог)», затверджений 09.01.2025 р. Українською Асоціацією Маркетингу. URL: <https://surl.li/spmoqh>
10. Урядовий кур'єр. Газета Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.ukurier.gov.ua/>